

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Petr Kubný

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Evropská unie jako celní unie

The European Union as a Custom Union

Student: Petr Kubný

Vedoucí bakalářské práce: prof. JUDr. Vladimír Týč, CSc.

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student: Petr Kubný

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Ekonomika a právo v podnikání

Téma: **Evropská unie jako celní unie**
The European Union as a Custom Union

1. Úvod
2. Společná obchodní politika Evropské unie
3. Jednotný celní tarif
4. Celní kodex
5. Celní preferenční režimy
6. Závěr
Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Odborná literatura:

- [1] CIHELKOVÁ, E. JAKŠ, J. *Evropská integrace - Evropská unie*. 1.vydání. Praha: OECONOMICA, 2006. 377 s. ISBN 80-245-0854-0.
- [2] JANATKA, F. *Obchod v rámci Evropské unie a obchodní operace mimo členské země EU*. Praha: ASPI, 2004. 295 s. ISBN 80-7357-006-8.
- [3] ROZEHNALOVÁ, N. TÝČ, V. *Vnější obchodní vztahy Evropské unie*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 207 s. ISBN 80-210-4073-4.
- [4] SVOBODA, P. *Liberalizace obchodu zbožím v právu Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. 238 s. ISBN 80-7179-815-0.

Vedoucí bakalářské práce: prof. JUDr. Vladimír Týč, CSc.

Datum zadání: 20. listopadu 2011

Datum odevzdání: 11. května 2011

---

vedoucí katedry

---

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně a uvedl jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

Ostrava 11.5.2011

Petr Kubný

Poděkování

Děkuji tímto panu prof. JUDr. Vladimíru Týčovi, CSc. za cenné připomínky, pomoc při konzultacích a za podporu při vzniku této práce.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Společná obchodní politika Evropské unie	3
2.1	Historický vývoj společné obchodní politiky	3
2.2	Institute společné obchodní politiky	6
2.3	Nástroje společné obchodní politiky	7
2.3.1	Autonomní obchodní politika a její nástroje.....	7
2.3.2	Smluvní nástroje společné obchodní politiky	10
2.4	Evropská unie a Světová obchodní organizace	12
2.5	Společná obchodní politika a Česká republika	14
3	Jednotný celní tarif	16
3.1	Obsah společného celního sazebníku	18
3.2	Věcná a územní působnost celního sazebníku	19
3.3	Prvky jednotného celního tarifu	19
3.3.1	Kombinovaná nomenklatura.....	19
3.3.2	TARIC	21
3.3.3	Celní sazby.....	23
3.4	Aplikace Společného celního sazebníku	23
3.5	Odchytky od společného celního sazebníku	24
4	Celní kodex	26
4.1	Důvody přijetí modernizovaného celního kodexu	26
4.2	Platnost a použitelnost modernizovaného celního kodexu	27
4.3	Derogační klauzule.....	28
4.4	Předmět a oblasti působnosti	28
4.5	Struktura modernizovaného celního kodexu	29
5	Celní preferenční režimy.....	30
5.1	Propuštění zboží do celního režimu	30
5.2	Propuštění do volného oběhu a osvobození od dovozního cla	31
5.3	Zvláštní režimy.....	31
5.3.1	Jednotné předpisy zvláštních režimů.....	32
5.3.2	Tranzit.....	33
5.3.3	Uskladnění	34
5.3.4	Zvláštní použití	36
5.3.5	Zušlechťení.....	37
5.4	Vývoz.....	38
6	Závěr	40
	Seznam použité literatury	42

Seznam zkratek	45
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	46
Seznam příloh.....	47

1 Úvod

Tématem mé bakalářské práce je Evropská unie jako celní unie. Toto téma je rozděleno do několika kapitol:

- úvod
- společná obchodní politika
- jednotný celní tarif
- celní kodex
- celní preferenční režimy
- závěr

Společná obchodní politika byla hlavním důvodem jak vzniku Evropského společenství uhlí a oceli, tak i o několik desítek let později Evropské unie. Z tohoto důvodu k Evropské unii neustále přistupují nové země. Jejich společná obchodní politika se pak zakládá na výlučné pravomoci Evropské unie. V této bakalářské práci popisuji příčiny a důsledky vzniku společné obchodní politiky Evropské unie, současně se zabývám jejím vývojem již od samého počátku evropské integrace a specifikuji její hlavní dohlížecí a vykonávací orgány. Dále v této práci popisuji nástroje společné obchodní politiky a tím chci vyjádřit, jak tyto nástroje ovlivňují chod EU. Následným mým záměrem je popsat dopad společné obchodní politiky Evropské unie na Českou republiku a v neposlední řadě hodnotím postavení Evropské unie ve Světové obchodní organizaci.

Jednotný celní tarif (celní sazebník) zařazený ve třetí kapitole je nepostradatelným nástrojem k uplatňování celního sazebního systému. V této kapitole analyzuji společný celní sazebník a popisuji jeho věcnou a územní působnost. Nemalý prostor věnuji prvkům společného celního sazebníku – kombinované nomenklatuře, na které je celní sazebník založen, dále celním sazbám a také TARICu neboli integrovanému celnímu tarifu Evropské unie, který se opírá o celní nomenklaturu. Aplikace společného celního sazebníku v praxi je také popsána v této kapitole.

Celní kodex EU je v pořadí čtvrtým oddílem. Celou tuto a nadcházející kapitolu celních režimů jsem pojal jako srovnávací verzi mezi nařízením Rady (EHS) č. 2913/92 celního kodexu a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

modernizovaného celního kodexu. Rozhodl jsem se tak proto, že v současnosti jsou v platnosti oba dva celní kodexy a v nejbližší době původní celní kodex zanikne. V této kapitole popisuji, proč a za jakým účelem byl modernizovaný celní kodex přijat a definuji oblasti působnosti, platnosti a použitelnosti těchto kodexů a nakonec srovnávám jejich strukturu.

Celní preferenční režimy jsou popsány v páté kapitole této bakalářské práce. Jejich rozdělení a výklad podle modernizovaného celního kodexu srovnávám s celními režimy původního celního kodexu.

Cílem této bakalářské práce je rozbor fungování společné obchodní politiky Evropské unie, posouzení společného celního sazebníku a jeho uplatnění v praxi, srovnání původního celního kodexu s modernizovaným celním kodexem a zhodnocení, zda přechod k modernizovanému celnímu kodexu bude v praxi prospěšný pro chod EU.

Výše popsané téma posuzuji pomocí odborné literatury a právních předpisů v mezích rozsahu této práce. Musím konstatovat, že odborná literatura na vnitrostátním trhu v celní oblasti je nedostatečná a zastaralá.

2 Společná obchodní politika Evropské unie

K porozumění základu společné obchodní politiky je potřeba vymezit pojem zahraniční obchod a vnitrounitní obchod. Zahraniční obchod členských států Evropské unie představuje dovoz nebo vývoz zboží a služeb do třetích zemí. Termín třetí země nám v právních předpisech Evropské unie označuje země mimo území Evropské unie. Tomuto obchodu se také říká extrakomunitární obchod. Opakem je vnitrounitní obchod, označovaný jako intrakomunitární obchod. Podstatou vnitrounitního obchodu je výměna zboží a služeb mezi jednotlivými členskými státy EU. Společná obchodní politika Evropské unie se zabývá a zaměřuje na realizaci zahraničního obchodu.¹

2.1 Historický vývoj společné obchodní politiky

Historické kořeny Evropské unie spadají již do konce druhé světové války. Jelikož Evropané chtěli zabránit tomu, aby se znovu opakovalo podobné ničení a zabíjení, zakládají národy západní Evropy v roce 1949 Radu Evropy, která ovšem se současnou Evropskou unií nemá nic společného. Rada Evropy je mezivládní organizací podílející se na dodržování lidských práv a svobod. Avšak šest zemí se rozhodlo jít ještě dále a na základě Schumanova plánu zakládají Evropské společenství uhlí a oceli. Zkratka ESUO. ESUO bylo formálně zřízeno Pařížskou smlouvou podepsanou Německem, Francií, Itálií, Nizozemskem, Belgií a Lucemburskem. Jednalo se o tzv. nadnárodní přístup, kdy se měla tvořit politická unie založená na celní unii, jednotném trhu a vyšších formách ekonomické integrace. Podpisem se ztvdilo vytvoření společného trhu pro produkci uhlí a oceli kontrolovaného Vysokým úřadem. Tímto se tyto dvě významné vojenské komodity dostávají pod kontrolu a patří k prvním komoditám, které jsou sektorově integrovány a tím se mění na nástroje míru.²

---

¹ FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společná obchodní politika EU*. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 130 s. ISBN 80-248-1076-x.

² *Europa.eu* [online]. 1996 [cit. 2011-03-01]. Počátky spolupráce. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/abc/history/1945-1959/index_cs.htm>.

Důležitější a zároveň první etapa společné obchodní politiky byla zahájena ratifikací Římské smlouvy v roce 1957. Na základě smlouvy vzniká Evropské hospodářské společenství (EHS) a Evropské společenství atomové energie (EURATOM). Základním úkolem EHS bylo podporovat vytvoření jednotné celní unie. Prakticky to znamenalo odstranění cel a dalších obchodních překážek mezi členskými zeměmi a tím umožnění volného a bezbariérového pohybu zboží na území EHS. Odstranit vnitřní cla na dovážené zboží mezi státy EHS se podařilo v roce 1968. Vůči třetím zemím začali země Společenství uplatňovat jednotnou celní a obchodní politiku. Reakcí na vznik EHS je založení Evropského sdružení volného obchodu v roce 1960. Sedm států v čele s Velkou Británií, skandinávskými zeměmi, Rakouskem, Portugalskem, Dánskem a Švýcarskem podepisuje v tomto roce tzv. Stockholmskou konvenci. ESVO bylo založeno čistě z ekonomických důvodů a nejpodstatnější bylo vybudování zóny volného obchodu. Postupem času si zakládající i přistoupivší země ESVO uvědomily, že setrvání v ESVO jim moc velké obchodní a jiné výhody nepřinese a začínají žádat o přistoupení k Evropskému společenství. Dnes tvoří ESVO Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko.

Jelikož mnoho studií v 80. letech prokázalo, že EHS značně zaostává za svými konkurenty – Japonskem a USA, bylo nezbytným krokem pro vývoj společné obchodní politiky vybudování jednotného vnitřního trhu, který měl zajistit volný pohyb zboží, služeb, osob a také kapitálu. Společenství projekt přijalo a Bílou knihu o dosažení jednotného trhu, jež byla ekonomickým programem EHS, doplnilo o Jednotný evropský akt, který byl revizí Pařížské smlouvy a Římských smluv. Jednotný evropský akt vstoupil v platnost v roce 1987. Podle tohoto dokumentu měl být jednotný vnitřní trh vybudován do roku 1992. Jak uvádí Cecchiniho zpráva jednotný vnitřní trh měl přinést několik podstatných výhod pro 12 členských států. Ekonomické studie prokázaly, že hrubý domácí produkt EHS by mohl vzrůst o 4,3-6,4% v roce 1988, dále by se navýšil počet pracovních míst. Hlavním výsledkem Jednotného evropského aktu bylo obnovení konkurenční schopnosti podnikatelských subjektů. ³

---

³ CIHELKOVÁ, Eva , et al. *Světová ekonomika : nové jevy a perspektivy*. Praha : C.H.BECK, 2001. 145 s. ISBN 80-7179-311-6.

V 90. letech 20. století prochází společná obchodní politika další etapou vývoje. Z důvodu rozpadu východního bloku a navázání nových obchodních kontaktů se socialistickými zeměmi, uskutečňovala EU vůči třetím zemím spíše liberální obchodní politiku. Největším počinem v tomto období bylo přijetí Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství. Smlouvy byly podepsány 7. února 1992 v Maastrichtu a zkráceně je označujeme jako Maastrichtská smlouva. Po složitém ratifikačním procesu vstoupila smlouva v platnost 1. listopadu 1993. Evropská unie je ve znění Lisabonské smlouvy charakterizována jako „*nová etapa v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž rozhodnutí přijímá co nejotevřeněji a co nejbližše občanům. Unie je založena na této smlouvě a na Smlouvě o fungování Evropské unie. Tyto dvě smlouvy mají stejnou právní sílu. Unie nahrazuje Evropské společenství a je jeho nástupkyní*“.⁴ Smlouva o Evropské unii také vytvořila systém tří pilířů – prvním pilíř tvoří ekonomická oblast, do druhého pilíře řadíme oblast zahraničněpolitickou a bezpečnostní a třetím pilířem je oblast justice a vnitřních věcí. Smlouva o založení Evropského společenství vymezila několik dalších oblastí, o které byla rozšířena Římská smlouva, jednalo se o oblasti změn v rozhodovacích procesech ES, dále o doplnění kompetencí ES a v neposlední řadě smlouva stanovila podmínky a termíny vytvoření Hospodářské a měnové unie.⁵ V tomto období vstoupilo v platnost ještě několik smluv, pro příklad Schengenská dohoda, která upravuje volný pohyb osob na území států, které smlouvu podepsaly nebo Amsterdamská smlouva, která konsoliduje smlouvu o Evropské unii. Důležitým mezníkem v tomto období bylo přijetí společné měny euro v elektronické podobě v roce 1999. Eurobankovky a euromince byly ovšem zavedeny až v roce 2002.

Současná etapa vývoje společné obchodní politiky se nese v duchu rozšiřování Evropské unie o nové státy, které splnily kodaňská kritéria, a to o největší rozšíření v historii EU v roce 2004 o deset nových členských států včetně České republiky až po přistoupení dvou balkánských států v roce 2007. V tomto roce byla podepsána Lisabonská smlouva, jež má za úkol posílit demokracii, transparentnost a efektivnost EU. Lisabonská smlouva vychází ze Smlouvy o Ústavě pro Evropu, z které byly odstraněny problematické

---

⁴ Euroskop.cz [online]. 30.3.2010 [cit. 2011-03-04]. Dokumenty EU. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/54/16335-smlouva_o_eu.pdf>.

⁵ CIHELKOVÁ, Eva, et al. *Světová ekonomika : nové jevy a perspektivy*. Praha : C.H.BECK, 2001. 150 - 153s. ISBN 80-7179-311-6.

instituty. Jedná se o novelizační smlouvu, která změnila obsah Smlouvy o Evropské unii a přejmenovala Smlouvu o založení Evropského Společenství na Smlouvu o fungování Evropské unie. Na základě Lisabonské smlouvy zanikl systém tří pilířů.⁶ V roce 2002 zaniklo Evropské společenství uhlí a oceli a Evropská unie je od této chvíle tvořena pouze Evropským společenstvím a Evropským společenstvím pro atomovou energii.⁷

Podle mého názoru Evropská unie byla založena čistě za obchodním účelem a státy, které jsou členy tohoto společenství, získávají určitou obchodní výhodu před státy, které se zdráhají vstoupit do tohoto společenství nebo se teprve o vstup ucházejí. Pro příklad můžou posloužit státy jako je Turecko či Chorvatsko, které neustále žádají o vstup do EU. EU se snaží o liberalizaci obchodu z celosvětového hlediska.

2.2 Instituce společné obchodní politiky

Společná obchodní politika je jednou z nejstarších politik Evropského společenství. Evropské hospodářské společenství začalo jednat jako jeden celek po vzniku celní unie. Státy Evropské unie vystupují vůči třetím zemím společně a koordinovaně. Římská smlouva ustanovila hlavním rozhodovacím orgánem pro provádění společné obchodní politiky Radu EU. Rada EU zmocňuje Evropskou komisi, ve které odpovídá za obchodní politiku Generální ředitelství pro obchod, pro jednání se třetími zeměmi o společné obchodní politice a předává jí mandát. Komise dohlíží na dodržování smluv mezi EU a třetími zeměmi. Rada se řídí návrhy, které jí předloží Evropská komise. Evropský parlament není formálně zapojen do rozhodování o společné obchodní politice. Nejvýznamnější výbor, který Rada může ustanovit je Výbor pro otázky článku 133, který napomáhá komisi při jednání s obchodními partnery.

---

⁶ *Cs.wikipedia.org* [online]. 2011 [cit. 2011-04-04]. Evropská unie. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_unie>.

⁷ *Europa.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-03-04]. Evropa bez hranic. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/abc/history/1990-1999/index_cs.htm>.

2.3 Nástroje společné obchodní politiky

Nástroje, kterými společná obchodní politika disponuje, slouží k prosazování mnohostranného a otevřeného obchodního systému ve světě, který brání zájmy EU a členských států v nepříznivých případech dopadu na zaměstnanost, ekonomickou situaci či prosperitu.

Nástroje dělíme na dvě skupiny:

- autonomní nástroje – jsou tvořeny různými vládními zásahy
- smluvní nástroje - jejich podstata je zachycena v mezinárodních smlouvách.

2.3.1 Autonomní obchodní politika a její nástroje

Výše uvedenou autonomní politiku můžeme rozdělit:

- tarifní nástroje, kde spadají cla a celní kvóty,
- netarifní nástroje, do kterých zahrnujeme dovozní přírážku, dovozní depozitum, sledování dovozu nebo vývozu, množstevní omezení a další.

Evropská unie používá obě tyto kategorie.⁸

Clo

Clo (celní poplatek), který spadá do tarifních nástrojů, jak jsem výše uvedl, je poplatek vybíraný státem popřípadě Evropskou unií při přechodu zboží přes hranici celní unie. Můžeme ho charakterizovat také jako daň. Fiskální funkce je nejdůležitější funkcí cla. Mezi další funkce cla řadíme ochranářskou funkci nebo funkci cla jako prostředku politického boje. V poslední době si však myslím, že ochranářská funkce cla díky liberalizaci trhu ustupuje.

---

⁸ FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společná obchodní politika EU*. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 6 s. ISBN 80-248-1076-x.

Clo z hlediska výpočtu můžeme rozdělit:

- clo hodnotové (valorické), které je určené procentem z celní hodnoty,
- clo specifické, které je dáno pevnou částkou
- kombinované clo, které je kombinací hodnotového a specifického cla.

Dále cla dělíme z hlediska účelu a z hlediska pohybu zboží. U některých zemědělských produktů je clo závislé na ročním období. Clo vybírá celní správa.⁹ Na příjmech do rozpočtu Evropské unie se celní výnosy podílejí přibližně 10 – 15%.¹⁰ Clo se nevybírá mezi státy EU. Vůči třetím zemím, Unie uplatňuje jednotnou celní politiku. Hlavními dokumenty vykonávání celní politiky jsou jednotný celní sazebník a komunitární celní kodex, který obsahuje pravidla k aplikaci celního sazebníku. O těchto dvou dokumentech si blíže povíme v dalších kapitolách.¹¹

Celní kvóty a celní stropy

Následnými ochrannými opatřeními, která přijímá Komise, na návrh členských zemí, jsou celní kvóty a celní stropy. Oba uplatňované tarifní nástroje jsou shodné pro všechny země Evropské unie. Celní kvóty jsou vyjádřeny množstvím zboží nebo měrnou jednotkou. Celní kvóty v Evropské unii jsou zaštiťovány dvěma úřady. Prvním úřadem, který řídí rozdělení kvót je Generální ředitelství pro daně a celní unii (DG TAXAUD), kde čerpání kvót probíhá metodou „first-come-first-served“, v překladu to znamená: „Kdo dřív přijde, ten je dřív na řadě.“ Druhým úřadem je Generální ředitelství pro zemědělství (DG AGRI) starající se o kvóty vydávané na zemědělské komodity. Kvóty na zemědělské komodity mohou být čerpány pouze po předložení licence.

---

⁹ *Cs.wikipedia.org* [online]. 22.2.2011 [cit. 2011-03-09]. Clo. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Clo>>.

¹⁰ *Evropa2045* [online]. 1999 [cit. 2011-03-09]. Celní unie. Dostupné z WWW: <<http://evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=2&tema=64>>.

¹¹ SVOBODA, Pavel. *Liberalizace obchodu zbožím v právu Evropské unie*. Praha : C.H.Beck, 2003. 104 s. ISBN 80-7179-815-0.

Celní kvóty můžeme dále rozdělit na:

- smluvní celní kvóty – mohou se čerpat zbožím importovaným ze všech třetích zemí
- preferenční celní kvóty – mohou být čerpány výhradně importovaným zbožím, u něhož prokážeme původ z jedné země nebo skupiny zemí, pro kterou je kvóta stanovena¹²

Netarifní nástroje společné obchodní politiky EU

I když netarifní nástroje obchodní politiky jsou v dnešní době na ústupu, stále se ještě v některých členských zemích EU uplatňují. Netarifní nástroje společné obchodní politiky EU můžeme rozdělit na dvě kategorie. První skupinu nazýváme nástroji obrannými a patří sem především ochranná opatření, opatření proti subvencím a antidumping.

Antidumping je opatření proti dovozcům zboží, kteří dovezené zboží prodávají za ceny nižší tzv. dumpingové ceny, než je cena na domácím trhu anebo jestliže jsou výrobní náklady vyšší než stanovená cena.

Dalším netarifním nástrojem je opatření proti subvencím. U tohoto opatření dochází k nastavení vyrovnávacího cla z důvodu, že třetí země přispívají podnikům ve své vlasti na výrobu a tím jim umožňují snížit náklady a nastavit výhodnější cenu oproti domácí konkurenci v zemích, kde je zboží dováženo.

Mezi významné netarifní nástroje zařazujeme také ochranná opatření, jež jsou přijímána jen při nenadálém ohrožení průmyslu v důsledku nadměrného importu výrobků. Opatření před zvýšenými dovozy je jednou ze tří oblastí, kterými se ochranná opatření zabývají. Opatření je použito, pokud je na území EU dovážěn výrobek, který může způsobit újmu domácímu průmyslu. Samozřejmě musí být prokázána příčinná souvislost mezi zvýšenými dovozy a újmou. Při opatření dovozu ocelářských výrobků, která je další oblastí obchodních ochranných opatření se využívá opatření stanovené ve formě antidumpingu popřípadě využití množstevního omezení. Poslední a dle mého názoru

---

¹² *Celní správa České republiky* [online]. 2009 [cit. 2011-03-23]. Problematika TARICu. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz/cz/clo/problematika-taricu/Stranky/default.aspx>>.

zároveň nejvíce kontrolovanou oblastí je oblast opatření při dovozu a vývozu textilních a oděvních výrobků.

Druhou skupinou netarifních opatření jsou ofenzivní nástroje, které především představuje mechanismus obrany před nedovolenými překážkami. Slouží k odstranění bariér při obchodování.

2.3.2 Smluvní nástroje společné obchodní politiky

Absolutním základem pro smluvní nástroje jsou obchodní a jiné dohody uzavírané mezi Unií a třetími státy. Dohody vznikají, pokud se smluvní strany domluví na jejím obsahovém a formálním znění. Sjednávání smluv omezuje využívání autonomních opatření.¹³ Komise sjednává a za přispění členských států navrhuje obchodní dohody. Rada tyto dohody přijímá kvalifikovanou většinou.

Nejvýznamnější ekonomické vztahy udržuje EU se členskými státy Evropského sdružení volného obchodu, kdy společně vytvářejí zónu Evropského hospodářského prostoru. Na základě Dohody o vytvoření Evropského hospodářského prostoru, která vstoupila v platnost 1. 1. 1994, se tedy ESVO přidává k jednotnému vnitřnímu trhu Evropského společenství. Náplní dohody je odstranění některých obchodních nástrojů. Pro příklad si můžeme uvést neuplatňování antidumpingových cel, vyrovnávacích cel či různá opatření proti nekalým obchodním praktikám. Členské státy ESVO mají přibližně stejné podmínky jako členské státy Evropské unie. V současnosti je ESVO tvořeno čtyřmi státy – Lichtenštejnem, Norskem, Švýcarskem a Islandem. Švýcarsko do jednotného hospodářského prostoru nespadá. Mezi EU a Švýcarskem bylo podepsáno množství bilaterálních dohod, většinou deregulačního charakteru, z oblastí výzkumu, veřejných zakázek, zemědělství, technických bariér obchodu, civilního letectva, pozemní dopravy a volného pohybu osob.¹⁴

---

¹³ FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společná obchodní politika EU*. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 50-52 s. ISBN 80-248-1076-x.

¹⁴ TÝČ, Vladimír. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha : Linde Praha, a.s., 2006. 222s. ISBN 80-7201-631-8.

Dalšími významnými dohodami, které EU uzavírá, jsou Dohody o ekonomickém partnerství, tzv. Economic Partnership Agreements (EPAs), které napravují nedostatky lomských dohod. Dohody jsou uzavírány se zeměmi ACP, což jsou počáteční písmena anglických názvů oblastí Afrika, Karibik a Pacifik. EPAs stanovily pět pilířů partnerství, které mají vést k prosperitě a efektivnosti. Pilíře tvoří:

- Snižování chudoby
- Nový právní rámec ekonomické a obchodní spolupráce
- Reformu finanční spolupráce
- Decentralizaci vzájemných vazeb
- Politická dimenze vztahů

Neméně důležitou oblastí, kde EU uzavírá dohody o vzájemné spolupráci, je oblast Středomoří, kde patří Maroko, Alžírsko, Tunisko a další státy. Obsahem dohod je většinou zrušení celních kvót pro dovoz průmyslových produktů a snížení, popřípadě odstranění cel pro zemědělské produkty.

Evropské dohody jsou uzavírány mezi Evropskou unií a státy, které se ucházejí o vstup do Evropské unie. V platnosti jsou pouze dvě dohody o přidružení evropských zemí a to s Chorvatskem a Tureckem.¹⁵

Mezinárodních smluv uzavřených mezi EU a třetími zeměmi je celá řada. Výše uvedené smlouvy bych zařadil k těm důležitějším smlouvám, kterými EU posiluje svou obchodní pozici a stává se konkurenceschopnějším ve světovém obchodu.

---

¹⁵ CIHELKOVÁ, Eva. *Vnější ekonomické vztahy EU*. Praha : C.H.Beck, 2003. 308-309 s. ISBN 80-7179-804-5.

2.4 Evropská unie a Světová obchodní organizace

Světová obchodní organizace neboli v anglickém originálu The World Trade Organization byla založena 15.dubna 1994 v marockém Marrákeši jako nástupkyně GATT – General Agreements on Tariffs and Trade – Všeobecná dohoda o clech a obchodu. Při podpisu Dohody o založení WTO byly také ratifikovány mnohostranné obchodní dohody. Všechna schválená ujednání nabyla účinnosti 1.1.1995. K nejvýznamnějším dokumentům, podle kterých se WTO řídí řadíme:

- Všeobecnou dohodu o clech a obchodu (General Agreement on Tariffs and Trade, GATT)
- Všeobecnou dohodu o clech a obchodu se službami (General Agreement on Trade in Services, GATS)
- Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, TRIPS)¹⁶

Organizace sídlí v Ženevě ve Švýcarsku a v současnosti má 153 členů.¹⁷

K nejvýznamnějšímu orgánu WTO patří Konference ministrů, jež je tvořena zástupci všech členských zemí a která se schází jednou za dva roky. Nejdůležitějšími funkcemi Konference ministrů jsou volba generálního ředitele WTO a rozhodování o multilaterálních obchodních smlouvách. Mezi konferencemi spadají kompetence na Generální radu, která je tvořena všemi zástupci členských států. Část pravomocí přenesla Generální rada WTO na Radu pro obchod se službami, Radu pro obchod se zbožím a Radu pro obchodní aspekty k duševnímu vlastnictví. K dalším orgánům můžeme zařadit Výbor pro obchod a rozvoj, Výbor pro rozpočet, finance a správu, Výbor pro přezkoumávání regionálních obchodních dohod, Výbor pro obchod a životní prostředí a Výbor pro omezení uplatňována z důvodu platební bilance.¹⁸

---

¹⁶ FOJTÍKOVÁ, Lenka; LEBIEDZIK, Marian. *Společné politiky Evropské unie : Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku*. Praha : C.H.Beck, 2008. 100 s. ISBN 978-80-7179-939-9.

¹⁷ *World Trade Organization* [online]. 2008 [cit. 2011-03-23]. What is the WTO?. Dostupné z WWW: <http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/whatis_e.htm>.

¹⁸ FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společná obchodní politika EU*. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 37 s. ISBN 80-248-1076-x.

WTO řeší obchodní spory mezi členskými státy, ale jejím hlavním cílem je liberalizace obchodu prostřednictvím odstraňování tarifních a netarifních bariér obchodu. Neméně důležitou funkcí je dohlížení na dodržování právních předpisů mezinárodního obchodu. WTO také kontroluje obchodní politiku členských zemí, jedná s jinými mezinárodními organizacemi, dohlíží na ochranu životního prostředí a snaží se pomáhat méně rozvinutým zemím.¹⁹

WTO při svém pokusu o liberalizaci trhu uplatňuje několik principů:

- Princip konsolidace cel a dalších obchodně politických opatření – konsolidaci chápeme jako nezvyšování cel.
- Princip liberalizace - odstraňování tarifních a netarifních bariér obchodu
- Princip nediskriminace – žádná členská země nemůže diskriminovat jinou členskou zemi. Pro příklad když určitá země chce snížit dovozní clo na určitý výrobek, musí tak učinit vůči všem zemím organizace.
- Princip multilaterality – můžeme si ho vyložit tak, že WTO má 153 členů a vyjednávání se uskutečňují na této úrovni.
- Princip parity, nebo-li národního zacházení – je založen na tom, že ceny mají být na stejné úrovni jak pro domácí zboží, tak pro zboží z dovozu.²⁰

Členské státy Evropské unie vystupují ve WTO samostatně a všichni disponují jedním hlasem. Evropské společenství se stalo členem WTO v roce 1994 na základě rozhodnutí Evropského soudního dvoru, který schválil výlučnou pravomoc pro Evropské společenství. Schválením této pravomoci přebralo Evropské společenství veškeré kompetence členských zemí v rámci obchodní politiky. Samozřejmě, že zde nastal problém v tom, jak by bylo možné skloubit členství EU a členských států Evropské unie. Pan profesor Vladimír Týč tuto situaci popsal ve své knize takto: „ *V oblastech výlučné pravomoci EU vystupuje a hlasuje jménem členských států EU Unie. Každý členský stát má jeden hlas. Pokud hlasuje místo členských států EU, má tolik hlasů, kolik je členských států. Hlasují-li EU i členské státy zároveň, mají dohromady jen tolik hlasů, kolik je*

---

¹⁹ *World Trade Organization* [online]. 2008 [cit. 2011-03-23]. What we stand for. Dostupné z WWW: <http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/what_stand_for_e.htm>.

²⁰ FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společná obchodní politika EU*. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 29-31 s. ISBN 80-248-1076-x.

členských států. Ve skutečnosti hlasují prakticky vždy členské státy, nikoli EU, takže problémy s počítáním hlasů nevznikají.“

Smlouvy uzavřené mezi WTO a EU na výše popsaném principu hlasování jsou pro Evropskou unii a pro členské státy závazné. Smlouvy mají prioritní postavení před sekundárním právem EU a vyznačují se určitou specifičností, která je dána tím, že se na dané subjekty, tzn. členské státy, nevztahuje zásada přímého účinku.²¹

Jako ve většině mezinárodních organizací také ve Světové obchodní organizaci při porušení dohod dochází k řadě obchodních sporů. Proto byl v roce 1995 vytvořen systém pro řešení obchodních procesů nazývaný Dispute Settlement, umožňující členským zemím vymáhat jejich pravomoc. Mechanismus DS zabezpečuje stabilitu a předvídatelnost obchodního systému Světové obchodní organizace. DS je založen na jasně definovaných předpisech a harmonogramu, který nařizuje termíny pro vyřešení obchodních neshod. Pro řešení sporů byl ustanoven Orgán pro řešení sporů (Dispute Settlement Body), který zřizuje tzv. „panely“, což jsou skupiny odborníků zabývající se daným sporem od nálezu až po doporučení, které schvaluje DSB.²² V příloze číslo jedna uvádím tabulku s příklady obchodních sporů vedených WTO.

2.5 Společná obchodní politika a Česká republika

Při vstupu do Evropské unie se Česká republika zřekla práva prosazovat vlastní obchodní politiku a přidružila se k celní unii, která uplatňuje společnou obchodní politiku vůči třetím zemím. Společná obchodní politika je totiž ve výlučné pravomoci Evropské unie. Členské země si neponechávají kompetence, které by bezprostředně mohly společnou obchodní politiku EU ohrozit. Nesmí signovat žádné mezinárodní smlouvy a přijímat žádné právní předpisy pokud nejsou výslovně zmocněny EU.²³ Česká republika přistoupením k Evropské unii neupustila od svých zájmů, jen je přenesla na vyšší úroveň

---

²¹ TÝČ, Vladimír. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha : Linde Praha, a.s., 2006. 215s. ISBN 80-7201-631-8.

²² *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 14.5.2010 [cit. 2011-03-23]. Světová obchodní organizace. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument43172.html>>.

²³ ROZEHNALOVÁ, Naděžda; TÝČ, Vladimír. *Vnější obchodní vztahy Evropské unie*. Brno : Masarykova univerzita, 2006. 65 s. ISBN 80-210-4073-4.

řízení, na orgány EU, a tím získala mnohem lepší a silnější vyjednávací výhodu. Členské státy Evropské unie ovlivňují společnou obchodní politiku podle svých národních zájmů samostatně nebo ve spojení s jinými státy, což se mi zdá, pro státy jako je Česká republika, z diplomatických důvodů prospěšnější. Česká republika zakládá neformální aliance se zeměmi, které se snaží o liberalizaci obchodu či růst konkurenceschopnosti. Mezi ně patří například Švédsko, Velká Británie, Dánsko, Německo a Estonsko.

V roce 2006 Česká republika přijala dokument k posílení konkurenceschopnosti pod názvem Strategie prosazování obchodně ekonomických zájmů ČR v EU – obchod a konkurenceschopnost. Atomium konkurenceschopnosti, uvedené v příloze číslo dvě, vystihuje vazby interních a externích komponent konkurenceschopnosti.

V dokumentu jsou uvedeny tzv. „výzvy“, které mají napomoci k lepší realizaci strategie a tím podpořit konkurenceschopnost:

- Levný dovoz může pomoci konkurovat cenou při vývozu
- Na třetí trhy musí snadněji proniknout více průmyslového zboží
- Agrární reforma ve WTO a EU
- Budoucnost patří trhu službami
- Zajistit ochranu duševního vlastnictví
- Bránit zneužití ochranných nástrojů obchodu pro neefektivní výroby
- Akcent na rychle se rozvíjející ekonomiky
- Rovnou soutěž i na vnitřním trhu²⁴

Dle mého názoru je významné, že se Česká republika stala členem EU a že neustále podporuje liberalizaci obchodu za účelem pronikání českých výrobků na další trhy a za účelem zvyšování možnosti českým podnikům stát se konkurenceschopnějším.

---

²⁴FOJTÍKOVÁ, Lenka; LEBIEDZIK, Marian. *Společné politiky Evropské unie : Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku*. Praha : C.H.Beck, 2008. 110 s. ISBN 978-80-7179-939-9.

3 Jednotný celní tarif

Neboli společný celní sazebník diferencuje zónu volného obchodu od celní unie. První celní sazebník vstoupil v platnost 28.6.1968 a byl neustále měněn.²⁵ Dnes je upraven právním předpisem vydaným 23. července 1987 pod názvem Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o sazební a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Toto nařízení je každoročně pozměňováno a zveřejňováno v Úředním listu. Jednotný celní tarif zabezpečuje jednomyslnou (jednotnou) aplikaci společné obchodní politiky.

Pro názornou ukázkou jsem vybral několik důležitých nařízení ve znění pozdějších předpisů:

„Článek I

- 1) Komise zavede nomenklaturu zboží (dále jen „kombinovaná nomenklatura“ anebo zkráceně „KN“), která splňuje požadavky jak společného celního sazebníku, tak statistiky zahraničního obchodu Společenství a jiných politik Společenství týkajících se dovozu a vývozu zboží.*
- 2) Kombinovaná nomenklatura sestává z*
  - a) Nomenklatury harmonizovaného systému*
  - b) Dalšího třídění Společenství k této nomenklatuře (dále jen „podpoložky KN“), pokud je specifikovaná celní sazba*
  - c) Předběžných ustanovení, doplňkových poznámek ke třídám a kapitolám a poznámek pod čarou vztahujících se k podpoložkám KN.*
- 3) Kombinovaná nomenklatura je uvedena v příloze I. Sazby cel společného celního sazebníku a případné doplňkové statistické jednotky, jakož i další nezbytné informace, jsou uvedeny v této příloze.*

Příloha uvádí smluvní celní sazby.

Jsou-li však autonomní celní sazby nižší než smluvní nebo se smluvní celní sazby neuplatňují, jsou v příloze uvedeny rovněž autonomní celní sazby.

---

²⁵ SVOBODA, Pavel. *Liberalizace obchodu zbožím v právu Evropské unie*. Praha : C.H.Beck, 2003. 104 s. ISBN 80-7179-815-0.

Článek 2

Komise zavede integrovaný sazebník Evropských společenství (dále jen „Taric“), jenž splňuje požadavky společného celního sazebníku, statistiky zahraničního obchodu a obchodní, zemědělské a jiných politik Společenství týkajících se dovozu a vývozu zboží.

Tento sazebník se zakládá na kombinované nomenklatuře a skládá se z

- a) Opatření stanovených v tomto nařízení*
- b) Doplnkového třídění Společenství (dále jen „podpoložky Taricu“), nezbytného k provádění specifických opatření Společenství uvedených v příloze II.*
- c) Jakýchkoliv jiných informací nezbytných pro uplatňování nebo správu kódů vymezených v čl. 3 odst. 2 a 3.*
- d) Sazeb cel a jiných dovozních nebo vývozních poplatků, včetně osvobození od cla a preferenčních cl uplatňovaných při dovozu nebo vývozu specifikovaného zboží.*
- e) Opatření uplatňovaných při vývozu nebo dovozu specifického zboží, uvedených v příloze II.*

Článek 3

- 1) Každá podpoložka KN má osmimístný kód:*
  - a) Prvních šest míst jsou číselné kódy vztahující se k číslům a položkám nomenklatury harmonizovaného systému*
  - b) Sedmé a osmé místo se určuje podpoložky KN. Není-li číslo nebo položka harmonizovaného systému dále roztržiděná pro účely Společenství, označí se sedmé a osmé místo číslicemi „00“.*
- 2) Podpoložky Taricu jsou určeny devátým a desátým místem, tvořícím spolu s číselnými kódy uvedenými v odstavci 1 číselné kódy Taricu. Neexistuje-li žádné další třídění Společenství, označí se deváté a desáté místo číslicemi „00“.*

3) *Při provádění určitých opatření Společenství, která nejsou kódována nebo plně kódována na úrovni devátého a desátého místa, je výjimečně možné použít doplňkový kód Taricu.*²⁶

Důvody vedoucí k přijetí jednotného celního sazebníku jsou popsány v preambuli tohoto nařízení. Nejvýstižnějším důvodem je, že Evropská unie je postavena na celní unii, která používá jednotný celní sazebník. K další potřebě vzniku společného celního sazebníku můžeme zařadit potřebu lepšího a efektivnějšího sběru statistických dat poskytujících informace o zahraničním obchodě Evropské unie. Za ideální způsob zpracování těchto dat byla označena kombinovaná nomenklatura, která splňuje statistické i sazební požadavky. Ovšem nelze vše provádět kombinovanou nomenklaturou. Proto bylo vytvořeno doplňkové třídění EU, které je zařazeno v integrovaném celním sazebníku Evropské unie (TARIC).

3.1 Obsah společného celního sazebníku

Obsah společného celního sazebníku můžeme rozčlenit na tři části:

- a) Obecná ustanovení – zde se vyskytují pravidla výkladu kombinované nomenklatury, univerzální pravidla pro celní sazby a univerzální pravidla pro celní sazby a nomenklaturu.
- b) Celní tarif – neboli samotný celní sazebník obsahuje kombinovanou nomenklaturu zboží, kterou tvoří popis zboží a číselné kódy. Dále obsahuje autonomní a smluvní celní sazby a další podklady k vyměření cla, které je obvykle zařazeno do této kombinované nomenklatury.
- c) Přílohy celního sazebníku:
  - Seznamy farmaceutických látek
  - Přílohy k zemědělským produktům (dodatečné clo z mouky, cukru)
  - Celní kvóty WTO, které mají být zpřístupněny danými orgány společenství
  - Zvýhodněné celní sazby

---

²⁶ *Europa.eu* [online]. [cit. 2011-03-25]. EUR-Lex. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31987R2658:CS:HTML>>.

Společný celní sazebník zahrnuje veškeré zboží, které by mohlo být předmětem extrakomunitárního obchodu. Jen zboží, které je uvedeno v tomto sazebníku může podléhat clu. Zboží, které se ve společném celním sazebníku nevyskytuje je zahrnuto do sběrných čísel kapitol, do kterých spadá.

3.2 Věcná a územní působnost celního sazebníku

Společný celní sazebník se používá při importu zboží ze třetích států do celní unie Evropské unie. Na některé agrární výrobky se vztahují tzv. zemědělské dávky. Zemědělská dávka je rozdílová daň a uplatňuje se u zemědělských výrobků podléhajících regulaci. Stanovuje se pro každý výrobek zvlášť. Dávka má zajistit, aby ceny zemědělských výrobků byly srovnatelné ze světového a komunitárního pohledu.

Mezi členskými státy se postupem času vytvořila celní unie, ve které se zboží pohybuje zcela volně a bez jakýchkoliv překážek a od třetích zemí je oddělena jednotnou celní hranicí. Hranice je tvořena jednotnou celní politikou, která se především řídí společným celním sazebníkem, komunitárním celním kodexem a zemědělskými dávkami. Celní území Evropské unie není stejné s územím Evropské unie.²⁷ V příloze číslo 3 uvádím celní území EU podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008.

3.3 Prvky jednotného celního tarifu

Společný celní sazebník tvoří dva prvky – kombinovaná nomenklatura a celní sazby.

3.3.1 Kombinovaná nomenklatura

Kombinovaná nomenklatura má základ v harmonizovaném systému označování zboží, jehož právní základ je zachycen v Mezinárodní úmluvě o harmonizovaném systému popisu a číselném označování zboží ze 14.6.1983. V Evropském společenství byla nomenklatura zavedena 23.6.1987 na základě nařízení Rady. Kombinovaná nomenklatura

---

²⁷ SVOBODA, Pavel. *Liberalizace obchodu zbožím v právu Evropské unie*. Praha : C.H.Beck, 2003. 104 s. ISBN 80-7179-815-0.

sjednocuje celní a statistickou nomenklaturu zahraničního obchodu EU. Světová celní organizace je správcem harmonizovaného systému.²⁸

Kombinovaná nomenklatura se obnovuje každý rok prostřednictvím nařízení, které je přijato Komisí. Nařízení se vyhláší v Úředním věstníku Evropské unie nejpozději do 31. října a nabývá účinnosti od 1. ledna následujícího roku. S řízením kombinované nomenklatury pomáhá Komisi Výbor pro celní a statistickou nomenklaturu ustanovený z delegátů členských zemí a také Výbor pro celní kodex Unie.

Kombinovaná nomenklatura se skládá z několika prvků:

- Mezinárodní nomenklatury neboli nomenklatury harmonizovaného systému, která zboží metodicky třídí podle typu a míry zpracování. Obsahem nomenklatury je 21 oddílů rozčleněných do 97 kapitol. Kapitolám je přidělen dvoumístný kód od 0 do 97. Kapitoly se dále dělí na položky se čtyřmístným kódem a podpoložky s šestimístným kódem.
- Komunitárního podčlenění – jedná se o další členění Unie k této nomenklatuře. Šestimístný kód je rozšířen na osmimístný.
- A k poslednímu prvku patří obecná pravidla výkladu nomenklatury. Jedná se především o předběžná ustanovení, o doplňkové poznámky ke třídám a kapitolám a o poznámky pod čarou, které patří k podpoložkám kombinované nomenklatury.

Dle mého názoru je celní nomenklatura zboží značně komplikovaná a široká. Také z těchto důvodů je její vysvětlení velice složité jak pro běžnou veřejnost, tak pro celní úředníky.

---

²⁸ *Celní správa České republiky* [online]. 2000 [cit. 2011-03-29]. Společný celní sazebník. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz/cz/clo/sazebni-zarazeni-zbozi/spolecny-celni-sazebnik-es/Spolen%20celn%20sazebnk%20ES%20platn%20pro%20rok%202010/31987R2658CS.pdf.pdf>>

3.3.2 TARIC

Integrovaný celní sazebník neboli TARIC (francouzsky - tarif intégré des Communautés européennes) je aplikace všech existujících celních předpisů a režimů. Jedná se tedy o sjednocení a centralizaci právních předpisů. Tento sborník je neustále aktualizován a obsahuje nejen společný celní sazebník, ale taky různé komunitární předpisy o celních suspenzích, celních preferencích a kvótách, antidumpingová cla, vyrovnávací cla, minimální ceny a referenční ceny, dovozní omezení, dovozní zákazy a jiné.²⁹ TARIC je zaveden a spravován Komisí na základě Nařízení EHS č. 2658/87 článku 6. TARIC slouží ke statistickému zjišťování obchodu mezi členskými státy a zahraničního obchodu EU. Komise je povinna zavést kódy TARICU a doplňkové kódy. Dále se stará o aktualizaci a neprodlené zveřejnění změn v TARICU.

Systém TARIC není právně závazný. Právně závazné jsou pouze informace v něm uvedené.

TARIC je používán členskými státy při prosazování zájmů Unie při dovozu zboží do Unie nebo vývozu zboží z ní. Na všechny exporty a importy jsou používány kódy TARICU a doplňkové kódy. Členské země mohou aplikovat vlastní třídění. Toto třídění se označí identifikačními kódy v souladu s nařízením (EHS) č. 2454/93.³⁰

TARIC se opírá o Kombinovanou nomenklaturu. Kombinovaná nomenklatura obsahuje okolo 10 000 podpoložek skládajících se z osmimístných kódů a tím vytváří základ pro jednotný celní tarif. TARIC obsahuje také kódy dvoumístné nebo přídatné, které jsou zaznamenány za osmimístnou podpoložkou.³¹

---

²⁹ SVOBODA, Pavel. *Liberalizace obchodu zbožím v právu Evropské unie*. Praha : C.H.Beck, 2003. 106 - 107 s. ISBN 80-7179-815-0.

³⁰ *Celní správa České republiky* [online]. 2000 [cit. 2011-03-27]. Společný celní sazebník. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz/cz/clo/sazebni-zarazeni-zbozi/spolecny-celni-sazebnik-es/Spolen%20celn%20sazebnk%20ES%20platn%20pro%20rok%202010/31987R2658CS.pdf.pdf>>

³¹ JANATKA, František, et al. *Obchod v rámci Evropské unie a obchodní operace mimo členské země EU*. Praha : ASPI Publishing, 2004. 219 - 220 s. ISBN 80-7357-006-8.

TARIC obsahuje všechny obchodní opatření uvedená v právních předpisech EU, zemědělských, obchodních a tarifních. Těmito opatřeními jsou podle Sdělení o TARICu:

- Tarifní opatření
  - Tarifní kvóty
  - Tarifní preference
  - Suspenze celních sazeb
  - Celní sazby pro třetí země, jak je uvedeno v kombinované nomenklatuře
- Zemědělská opatření
  - Zemědělské komponenty
  - Dodatečné clo na cukr a mouku
  - Vyrovnávací poplatky
  - Refundace pro základní zemědělské výrobky
- Obchodní opatření
  - Antidumpingová cla
  - Vyrovnávací cla
- Opatření omezující pohyb zboží
  - Zákazy a omezení dovozu/vývozu
  - Množstevní omezení
- Opatření pro sběr statistických údajů
  - Dohled dovozu/vývozu³²

TARIC vznikl za účelem sjednocení společného celního sazebníku a obchodních opatření obsažených v nařízeních EU v oblastech obchodní, zemědělské a jiných politik. Tento systém zajišťuje jednotné použití práva v členských státech jedinečným způsobem.

Myslím si, že v současném stavu celní unie se veřejnost neobejde bez plně automatizovaného právního online systému TARIC, který dostatečně splňuje účel svého vzniku, požadavky na něj kladené a je dostatečně stabilní.

---

³² *Europa.eu* [online]. 2004 [cit. 2011-03-27]. EUR-Lex. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2004:258:0018:0018:CS:PDF>>.

3.3.3 Celní sazby

Stanovení sazeb Společného celního sazebníku je ve výlučné pravomoci Evropské unie. Rada na návrh Komise přijímá nařízení kvalifikovanou většinou. Cla jsou vybírána jednotlivými celními orgány členských států. Ovšem tyto státy si z těchto plateb mohou ponechat pouze 10% na režijní náklady, zbytek plyne do evropského rozpočtu. Cla ustanovujeme jako autonomní nebo jako smluvní. Smluvní clo je použito na zboží, které je dováženo ze států, s kterými má Unie smlouvu o celních výhodách. Autonomní cla se aplikují, jestliže je smluvní clo vyšší než autonomní clo nebo neexistuje smluvní clo.³³

3.4 Aplikace Společného celního sazebníku

Důležitým předpokladem pro správnou aplikaci Společného celního sazebníku je nutné dodržování právně aplikačních kroků získávaných praxí, dodržení judikatury a správné použití obecných právních předpisů stanovených zákonodárnou složkou moci. Pro to, abychom mohli správně zařadit zboží, musíme znát odpovědi na tři zbožiznalecké otázky:

- 1) Co to je (název výrobku)
- 2) Z čeho to je (materiál)
- 3) K čemu to je (účel použití)

Odpověďmi na tyto otázky získáme informace potřebné k dalšímu posouzení. Zbožiznalecké otázky nejsou ukotveny v žádném právním předpise, používají se pouze v praxi. Podle odpovědí se vyhledává příslušná třída a kapitola. U takto stanovených tříd a kapitol je důležité pročíst úvodní poznámky a zjistit zda dané zboží není z kapitoly nebo třídy vyloučeno. Zda pro něj existuje tzv. negativní vymezení zákona. V úvodních poznámkách mohou být stanoveny zvláštní podmínky pro zařazení zboží, různé výjimky a anomálie. V dalším kroku se vyhledává čtyřmístné číslo harmonizovaného systému a šestimístná položka harmonizovaného systému. Osmimístnou podpoložku kombinované nomenklatury určují přesný popis zboží a třídící kritéria.³⁴

---

³³ CIHELKOVÁ, Eva; JAKŠ, Jaroslav. *Evropská integrace - Evropská unie*. Praha : Oeconomica, 2004. 82 s. ISBN 80-245-0854-0.

³⁴ POLÁŠEK, Pavel. *INTRASTAT*. Praha : Polygon, 2005. 27 s. ISBN 80-7273-126-2.

Na stejném principu stanovujeme také TARIC kód. Zatímco znění TARIC kódu není právně závazné, formulace podpoložek kombinované nomenklatury právně závazná je.

Pravidla původu

Pro vybírání cla, pro kontrolu uvalených zákazů a kvót, pro monitorování pohybu zboží je nutné znát původ zboží. Původ zboží se stanovuje na základě autonomních pravidel původu, která jsou obsažena v nařízení 802/68 a jeho prováděcích předpisech. Tyto předpisy umožňují určit místo vzniku zboží importovaného do EU a původ zboží exportovaného z EU. Na použití těchto předpisů dohlíží Výbor původu, který kvalifikovanou většinou schvaluje stanoviska k návrhu prováděcích předpisů. Stanoviska schvaluje Komise nebo Rada. Autonomní pravidla původu zboží se neaplikují na smluvní preferenční režimy a všeobecný systém preferencí.

3.5 Odchytky od společného celního sazebníku

Společný celní sazebník není neměnným předpisem, ale připouští odchylky od určených smluvních celních sazeb. Clo se zvyšuje z důvodu ochranného opatření a snižuje se z důvodu importu určitého zboží do Evropské unie nebo z důvodu podpory rozvojových a preferovaných zemí.

Ke snížení celní sazby může docházet v následujících situacích:

- Úplná výluka společného celního sazebníku – sazebník se v tomto případě nahrazuje smluvní celní úpravou. Zařazujeme zde protokoly asociačních dohod, dohody o spolupráci.
- Komoditní výluky společného celního sazebníku – celní tarify se snižují jen u určitých druhů komodit (textil, automobily, maso).
- Celní režimy obsahující ta opatření, která z odpovídajících hospodářských důvodů, omezují aplikaci společného celního sazebníku. Zařazujeme zde trvalé překročení hranice, zboží přijaté do celních skladů, zboží dovážené do volných celních zón atd.

U komoditních a úplných výluk společného celního sazebníku se používají celní kvóty nebo celní suspenze. Celní kvóty, které jsou dočasné, jsou součtem objemu importovaného zboží při preferovaném režimu. Každá členská země tedy přijme jen určité

množství importovaného zboží. Celní suspenze omezují aplikaci snížené sazby na dané množství zboží bez ohledu na dobu, po kterou se zboží bude dovážet.

Pro ucelený systém komoditních výluk preferenční povahy společného celního sazebníku je nejdůležitějším příkladem všeobecný systém preferencí. EU poskytuje tyto celní výhody jednostranně a nevzájemně. Jelikož se jedná o autonomní opatření, odlišují se podmínky a velikost celních preferencí vůči jednotlivým zemím. EU bere v úvahu jak hospodářskou situaci, tak mimoekonomickou situaci (boj proti drogám) v těchto zemích. Evropská unie snižuje celní sazby nebo ruší cla pro hotové výrobky či polotovary. Na konferenci spojených národů o obchodu a rozvoji (UNCTAD) v roce 1968 byl schválen Všeobecný systém preferencí (GSP), který měl posílit export rozvojových a preferovaných zemí a tím zrychlit jejich ekonomický růst.³⁵

---

³⁵ CIHELKOVÁ, Eva. *Vnější ekonomické vztahy EU*. Praha : C.H.Beck, 2003. 67 - 68 s. ISBN 80-7179-804-5.

4 Celní kodex

Komunitární celní kodex Unie nebo-li nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 byl přijat 12.října 1992 a nabyl účinnosti dne 1.ledna 1994. Přijetí tohoto nařízení předcházelo sbližování celních národních předpisů. Celní kodex je hlavním evropským celním předpisem. Je souhrnem všech celních předpisů Evropské unie upravující pravomoci a závazky osob k původu zboží, uplatňování cel, celní hodnotě, celnímu řízení a tak podobně. Jelikož celní kodex již plně neodpovídal požadavkům na něj pokládaných, bylo po dlouhých přípravách přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008, které ustanovilo tzv. Modernizovaný celní kodex.

Prováděcí předpis ke starému celnímu kodexu byl znám pod názvem nařízení Komise (EHS) č. 2454/93. Byl nesčetněkrát novelizován a sloužil k realizaci, konkretizaci a upřesnění obsahu nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.

4.1 Důvody přijetí modernizovaného celního kodexu

Celní kodex Společenství byl přijat na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o EURATOMU. Důvody vedoucí k přijetí kodexu jsou uvedeny na začátku nařízení v několika bodech. Hlavním důvodem vedoucím k přijetí nařízení bylo, že EU je založena na celní unii, a tudíž bylo v zájmu hospodářských subjektů i celních orgánů, aby se jednotlivé celní předpisy shromáždily do jednoho nařízení. Kodex obsahuje obecná pravidla a postupy zajišťující provádění tarifních opatření a opatření v rámci obchodu se zbožím mezi Unií a třetími zeměmi.

Základem celního kodexu z roku 1992 bylo sjednocení celních režimů užívaných v jednotlivých členských zemích v osmdesátých letech 20. století. Ačkoli bylo toto nařízení průběžně měněno, aby řešilo specifické problémy, jakými pro příklad bylo řešení bezpečnostních požadavků či ochrana dobré víry, bylo nezbytností udělat další změny v důsledku podstatných právních změn. Těmi byly např.: uplynutí doby platnosti Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli nebo vstup v platnost aktů o přistoupení z roku 2003³⁶ a 2005³⁷. Z těchto důvodů tedy bylo vhodné zmodernizovat celní režimy a

---

³⁶ Akty o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii vydané v úředním věstníku dne 23. září 2003.

zohlednit fakt, že podávání a zpracování prohlášení elektronicky je pravidlem, zatímco listinná prohlášení jsou spíše výjimkou.

Evropský parlament a Rada pro bezpapírové prostředí pro celnictví a obchod přijala právní předpis o využívání informačních a komunikačních technologií³⁸, jež je nezbytným prvkem při ulehčování obchodu a provádění efektivních celních kontrol. Nutným krokem tedy bylo přijetí právního rámce, který měl za úkol uvedené nařízení realizovat a právní zásady, podle které se všechny obchodní a celní operace budou provádět elektronicky.

Vhodné bylo také zjednodušit celní předpisy, protože zjednodušení dovoleného obchodu a boj proti podvodům vyžadují jednoduché, rychlé a standardní celní režimy a postupy. Zjednodušení předpisů umožní používání moderních technologií a nástrojů, které dále podpoří společné používání celních předpisů a modernizovaných přístupů k celní kontrole. Aby došlo ke zvýšení konkurenceschopnosti podniků, měly by být celní režimy sloučeny nebo zharmonizovány a jejich počet by měl být snížen na hospodářsky odůvodněné režimy.

4.2 Platnost a použitelnost modernizovaného celního kodexu

Modernizovaný celní kodex byl schválen 23. dubna 2008 ve Štrasburku. Nařízení bylo podepsáno předsedou Evropského parlamentu Hansem–Gertem Potteringem a předsedou Rady Janezem Lenarčičem. Ovšem právní závaznost získalo až po uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie dne 4. června 2008. Nařízení vstoupilo v platnost dvacátým dnem po jeho uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

Použitelnost nařízení je zakotvena v čl. 188. Po vstupu v platnost jsou účinné pouze články související s vydáváním prováděcích předpisů. Na základě čl. 188 odst. 2 se zbytek ustanovení aplikuje až po vydání prováděcího předpisu. Prováděcí předpis mohl být nejdříve vydán 24. června 2009 a nejpozději 24. června 2013.

---

³⁷ Akty o přistoupení Bulharské republiky a Rumunska k Evropské unii vydané v Úředním věstníku dne 21. června 2005.

³⁸ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 70/2008/ES ze dne 15. ledna 2008, o bezpapírovém prostředí pro celnictví a obchod

4.3 Derogační klauzule

Derogační klauzule je ustanovena v čl. 186 a na jeho základě se při plné účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 (modernizovaný celní kodex) prohlašují za neplatné tři právní předpisy.

K těm patří zrušení:

- nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 (celní kodex)
- nařízení Rady (EHS) č. 3925/91 o vyloučení kontroly a formalit u příručních a zapsaných zavazadel osob uskutečňujících lety a námořní cesty uvnitř Společenství
- nařízení Rady (ES) č. 1207/2001 o postupech usnadňujících vydávání nebo vystavování dokladů o původu ve Společenství a vydávání některých oprávnění schváleného vývozce podle předpisů upravujících preferenční obchod mezi Evropským společenstvím a některými zeměmi.

Modernizovaný celní kodex ve své příloze uvádí dvě srovnávací tabulky, které stanovují, jakými články jsou nahrazeny zrušené právní předpisy, popřípadě, které články modernizovaného celního kodexu jsou substitucí k původnímu celnímu kodexu.

4.4 Předmět a oblasti působnosti

Věcná působnost nařízení je vymezena v čl. 1 nařízení, kterým se stanovuje celní kodex, jež stanovuje obecná pravidla a postupy pro zboží přicházející na celní území EU nebo celní území EU opouštějící.

Celní kodex EU se aplikuje na celém území EU, aniž by zasáhl právní předpisy, mezinárodní právo a úmluvy EU v jiných oblastech. Ovšem v rámci tzv. zvláštních právních předpisů se celní kodex může využít i mimo celní území EU. Výčet celního území podle čl. 3 modernizovaného celního kodexu je uveden v příloze č. 3.

4.5 Struktura modernizovaného celního kodexu

Modernizovaný celní kodex se dělí stejně jako předchozí celní kodex. Je rozdělen do devíti hlav, které se dále dělí na kapitoly a ty se poté člení na oddíly. Každá hlava obsahuje dva až pět kapitol. Celkový počet kapitol v modernizovaném celním kodexu je dvacet šest, což je o dvě kapitoly méně než v původním celním kodexu. Modernizovaný celní kodex obsahuje 188 článků, čímž došlo k výrazné redukci oproti prvotnímu kodexu, který obsahuje 253 článků. Došlo zde k regulaci o ustanovení, která nejsou obsažena v modernizovaném celním kodexu, ale měla by být vydaná v prováděcích předpisech k modernizovanému kodexu. Tímto se podle mého názoru modernizovaný celní kodex zjednoduší a stane se přehlednější. Další užitečnou změnou oproti původnímu kodexu je výskyt obsahu na začátku kodexu a rozšíření preambule, kde jsou obsaženy důvody, kvůli kterým byl celní kodex přijat. V modernizovaném celním kodexu je také uvedena příloha, která obsahuje dvě srovnávací tabulky, jejichž účel je vysvětlen výše.

5 Celní preferenční režimy

Jak jsem již výše uvedl, jedním z hlavních důvodů přijetí modernizovaného celního kodexu bylo zjednodušení, modernizace, racionalizace a zmenšení počtu celních režimů. Původní celní kodex měl za úkol sdružit celní režimy využívané v jednotlivých členských zemích. Modernizovaný celní kodex má tyto celní režimy přizpůsobit novým moderním metodám, na jejichž základě se celní prohlášení zpracují elektronicky.

Prvotní celní kodex upravuje osm celních režimů. Těmito režimy jsou propuštění zboží do volného oběhu, tranzit, uskladňování v celním skladu, aktivní zušlechťovací styk, přepracování pod celním dohledem, dočasné použití, pasivní zušlechťovací styk a vývoz. Modernizovaný celní kodex převedl celní režimy do tří hlavních kategorií tvořenými propuštěním do volného oběhu, zvláštními režimy a odchodem zboží z celního území.

5.1 Propuštění zboží do celního režimu

V modernizovaném celním kodexu toto ustanovení najdeme v hlavě V. kapitole 2. Aby mohlo být zboží vpuštěno do celního režimu, s výjimkou svobodného pásma, musí být uvedeno v celním prohlášení, které se vztahuje k danému celnímu režimu. Modernizovaný celní kodex umožňuje podávat celní prohlášení pomocí elektronického zpracování dat. Avšak za určitých podmínek, stanovených v celních předpisech, je možno podávat celní prohlášení v listinné nebo ústní podobě.³⁹ V prvotním celním kodexu ovšem je standardní podávat prohlášení písemně a elektronické prohlášení umožňuje podat jen v rozsahu stanovených předpisů.⁴⁰ Celní prohlášení musí obsahovat všechny potřebné náležitosti pro užití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v prohlášení.⁴¹ Celní prohlášení, které splňuje všechny výše popsání podmínky je ihned přijato celními orgány za předpokladu, že zboží na které se dané celní prohlášení vztahuje, bylo postoupeno celnímu úřadu nebo pokud lze prokázat, že bude k dispozici ke kontrole celními orgány.⁴² Celní orgány na základě čl. 117 modernizovaného celního kodexu mohou překontrolovat zboží, prohlášení, popřípadě si mohou od deklaranta vyžádat další

---

³⁹ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

⁴⁰ nařízení Rady (EHS) č. 2913/92

⁴¹ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

⁴² nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 Čl. 112

podklady. Po kontrole prohlášení, pokud se na zboží nevztahují různé zákazy či omezení a jsou splněny všechny podmínky po propuštění zboží do daného režimu, vpustí celní orgány zboží do daného režimu.⁴³

5.2 Propuštění do volného oběhu a osvobození od dovozního cla

Tento režim je základním a nejčastěji používaným celním režimem. V modernizovaném celním kodexu je celní režim upraven pouze v čl. 129, který vymezuje oblast působnosti a účinek. V odst. 1 je ustanoveno, že zboží, které není zbožím EU, je propuštěno do volného oběhu. Pokud je zboží propuštěno do volného oběhu musí se podle daného článku odst. 2 vybrat všechno dlužné dovozní clo, vybrat další poplatky ustanovené platnými právními předpisy vztahující se k nim, uplatnit obchodněpolitické opatření a zákazy a splnit další potřebné formality. Po uskutečnění těchto kroků získá zboží celní status zboží Unie.

V původním celním kodexu je tento celní režim dostatečně upraven v článcích 79-83.

Od dovozního cla je osvobozeno zboží, které není zbožím EU, ale původně zbožím EU bylo. Toto zboží se ovšem musí do tří let vrátit do EU a v celním prohlášení musí být navrženo na propuštění do volného oběhu. Poté je na návrh dotyčné osoby zboží osvobozeno od cla.

5.3 Zvláštní režimy

Zvláštní režimy upravuje modernizovaný celní kodex v hlavě VII. Skupina zvláštních režimů je vylepšení modernizovaného celního sazebníku.

Zboží se propouští do těchto zvláštních režimů:

- Tranzit, který zahrnuje vnitřní tranzit i vnější tranzit
- Uskladnění, které zahrnuje dočasné uskladnění, svobodná pásma a uskladnění v celním skladu
- Zušlechťování, které zahrnuje aktivní a pasivní zušlechťovací styk
- Zvláštní použití, které zahrnuje dočasné použití a konečné použití⁴⁴

---

⁴³ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 Čl. 120

Z výše uvedeného výčtu můžeme poznat, že oproti původnímu celnímu kodexu se zde nahrazují dvě kategorie celních režimů, kterými jsou režimy s ekonomickým účinkem a režimy s podmíněným osvobozením od cla. Také je zcela zřetelné, že se zrušil celní režim přepracování pod celním dohledem. Modernizovaný celní kodex do celních režimů zahrnul celní režim svobodného pásma. Pojmy jako konečné použití a dočasné uskladnění, které se již objevily v původním celním kodexu, jsou zcela nové celní režimy.

5.3.1 Jednotné předpisy zvláštních režimů

Společná pravidla pro provádění zvláštních režimů jsou obsažena v čl. 136 – 144 modernizovaného celního kodexu. V jednotlivých člancích je upraveno povolení k celnímu režimu, vedení záznamů, vyřízení režimu anebo článek o rovnocennosti zboží.

Aby mohlo být využito zvláštních režimů, musí být vydáno povolení. Povolení se uděluje pouze osobám, které mají trvalý pobyt na území EU. Dále pak osobám, které mohou poskytnout nezbytné záruky k řádnému provedení operací nebo osobám, které zboží používají nebo zajišťují jeho použití v případě dočasného použití. Povolení vydávané celními orgány je potřebné pro aplikování aktivního nebo pasivního zušlechťovacího styku, dočasného použití nebo konečného použití. Povolení musí být také vydáno pro provozování zařízení pro dočasné uskladnění nebo uskladnění zboží v celním skladu ovšem za podmínky, že toto zařízení neprovozuje celní orgán. Další důležitou podmínkou k udělení povolení k zvláštnímu celnímu režimu je zásada hospodárnosti.

Držitelé povolení, držitelé režimu a další osoby provádějící uskladňování, opracování, zpracování, prodej zboží jsou povinni vést záznamy o zboží. Formu vedení záznamů schvalují celní orgány. Záznamy umožňují dohled nad daným zvláštním režimem a pomáhají identifikovat zboží vpuštěné do tohoto režimu. Záznamy se nevedou u režimu tranzitu, a pokud tak stanoví právní předpisy.

Vyřízení režimu nastává v okamžiku, kdy zboží propuštěné do zvláštního celního režimu či zušlechtěné výroby propuštěné do následného celního režimu, opouštějí celní území Evropské unie nebo byly zničeny či přenechány do vlastnictví státu. Zvláštností je, že původní celní kodex tento problém řeší pod názvem ukončení režimu.⁴⁵

---

⁴⁴ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

⁴⁵ nařízení Rady (EHS) č. 2913/92

Zcela novým ustanovením v modernizovaném celním kodexu je ustanovení rovnocennosti zboží. Rovnocennost zboží byla popsána i v původním celním kodexu ovšem vztahovala se jen k aktivnímu zušlechťovacímu styku. Rovnocenné zboží poznáme podle toho, že má stejný osmimístný kód kombinované nomenklatury, shodné technické charakteristiky, a shodnou obchodní kvalitu jako zboží, které mění. Rovnocenné zboží může být použito na základě modernizovaného celního kodexu ve více zvláštních celních režimech za splnění určitých předpokladů.

5.3.2 Tranzit

Tranzit patří do kategorie zvláštních režimů. Zahrnuje vnitřní tranzit a vnější tranzit. V modernizovaném celním kodexu jsou vnitřní a vnější tranzit racionálně řazeny ihned za sebou. Zatímco v původním celním kodexu je vnější tranzit zařazen pod režimy s podmíněným osvobozením od cla a vnitřní tranzit zde tvoří úplně samostatný oddíl.

Vnější tranzit, který se v praxi objevuje častěji, než vnitřní tranzit umožňuje přepravu zboží, které není zbožím EU, mezi dvěma místy na teritorium EU. Toto zboží samozřejmě nepodléhá dovozním clům, obchodněpolitickým opatřením, pokud ovšem nezakazují vstup nebo výstup tohoto zboží na nebo z celního území Unie a také nepodléhá různým dalším poplatkům stanoveným dalšími platnými právními předpisy.

Vnitřní tranzit naopak umožňuje transport zboží EU mezi dvěma místy na celním území Evropské unie a přes jiné území mimo toto teritorium bez přechodu celního statusu.

Držitel tranzitního režimu musí ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení podat zboží v nezměněném stavu společně s požadovanými informacemi. Také musí dodržovat celní předpisy vztahující se na režim. Pokud jsou tyto povinnosti dodrženy, režim tranzitu je ukončen, jakmile je zboží tranzitu společně s potřebnými informacemi dostupné celnímu úřadu určení ve shodě s celními předpisy.⁴⁶

---

⁴⁶ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008Čl. 144, 145, 146

5.3.3 Uskladnění

Uskladnění je upraveno v hlavě VII kapitole 3 modernizovaného celního kodexu. Kapitola se potom dělí na čtyři oddíly, kterými jsou obecná ustanovení, dočasné uskladnění, uskladnění v celním skladu a svobodná pásma. Dle mého názoru se zde v modernizovaném celním kodexu odehrály největší změny. Do této kategorie totiž přibýly dva zcela nové celní režimy – celní režim svobodného pásma a dočasného uskladnění.

Ve společných ustanoveních je obsažena oblast působnosti, povinnosti držitele povolení nebo režimu a délka trvání režimu uskladnění. Režim uskladnění tedy dovoluje skladovat zboží v celním skladu na území Evropské unie, aniž by toto zboží mělo status zboží EU. Zboží samozřejmě nepodléhá dovoznímu clu ani dalším poplatkům, které ustanovují celní předpisy. Také se na ně nevztahují obchodněpolitická opatření. Ovšem pokud nezakazují vstup nebo výstup zboží na nebo z území EU. Držitel podle čl. 149 modernizovaného celního kodexu má několik povinností, jestliže chce daný režim využívat. Držitel povolení a držitel režimu musí zajistit např.: aby zboží v celním režimu dočasného uskladnění nebo uskladnění v celním skladu nebylo odebráno z celního dohledu. V režimu uskladnění se může zboží nacházet po neomezenou dobu, pokud celní orgány nestanoví jinak.⁴⁷

Dočasné uskladnění

Jedná se o absolutně nový celní režim, který je upraven v čl. 151 – 152 modernizovaného celního kodexu. Zboží, které není zbožím EU, se do tohoto režimu dostává automaticky, pokud držitel do prohlášení neuvedl jiný celní režim. Jedná se o zboží, které je na celní území Evropské unie dovezeno jinak než rovnou do svobodného pásma. Dále zboží, které je dopraveno ze svobodného pásma do odlišné části celního území Unie a zboží kterému skončil režim vnějšího tranzitu. Vstupní souhrnné celní prohlášení tvoří celní prohlášení pro celní režim dočasného uskladnění. Nebo to může být tranzitní doklad, který souhrnné celní prohlášení nahrazuje. Lhůta pro ponechání zboží v režimu dočasného uskladnění není v modernizovaném celním kodexu stanovena. Zboží může tedy v tomto režimu zůstat neomezenou dobu. Avšak původní celní kodex v čl. 49 ustanovuje lhůty pro postavení dočasně uskladněného zboží v rozmezí 20 – 40 dnů.

---

⁴⁷ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

Uskladnění v celním skladu

Právní úpravu celního režimu uskladnění v celním skladu najdeme v hlavě VII oddílu 3. Režim umožňuje skladovat zboží, které není zbožím EU, na místech schválených celními orgány, které na dané prostory dohlíží. Tyto prostory jsou označovány jako celní sklady.

Celní sklady se dělí na dvě skupiny:

- veřejný celní sklad - veřejný celní sklad může pro skladování využívat jakákoliv osoba
- soukromý celní sklad - soukromé celní sklady mohou být provozovány pouze osobami držícími oprávnění k celnímu skladování.

Základní úprava tohoto režimu se v modernizovaném celním kodexu oproti původnímu kodexu nezměnila. Došlo zde však k výraznému zúžení právní úpravy. V původním celním kodexu je tato úprava obsažena v šestnácti článcích kdežto modernizovaný celní kodex tento režim upravuje pouze ve dvou článcích. Ještě jednu, avšak nikterak nepodstatnou změnu modernizovaný celní kodex obsahuje. Zatímco v původním celním kodexu je tento pojem přeložen jako uskladňování v celním skladu, pro účely modernizovaného celního kodexu byl zmiňovaný pojem přeložen jako uskladnění v celním skladu. Jelikož se modernizovaný kodex hodně zeštíhlil, myslím si, že mnoho ustanovení bude uvedeno v prováděcích předpisech k tomuto kodexu.

Svobodná pásma

Novým a zároveň posledním režimem ze skupiny zvláštních režimů je režim svobodná pásma, jež je v moderním celním kodexu upraven v hlavě VII oddílu 4. Svobodná pásma jsou v modernizovaném celním kodexu vymezena jako místa, pro které členský stát určí zeměpisné vymezení a místa vstupu a výstupu. Prostor svobodných pásem musí být ohrazen. Jeho obvod, vstupy, výstupy, osoby a dopravní prostředky vstupující do celního pásma nebo z něj vystupující jsou podrobeny celnímu dohledu.⁴⁸

---

⁴⁸ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

V modernizovaném celním kodexu opět došlo k výraznému zúžení této právní úpravy, která se tím stala přehlednější a srozumitelnější. V původním celním kodexu svobodná pásma dohromady se svobodnými sklady tvoří jeden z typů celně schváleného určení. Modernizovaný celní kodex pojem svobodné celní sklady vypustil z nadbytečnosti.

5.3.4 Zvláštní použití

Celní režimy zvláštní použití spadající také do zvláštních režimů se dělí na dvě skupiny režimů – dočasné použití a konečné použití. Režim dočasného použití byl již ustanoven v původním celním kodexu pod režimy s podmíněným osvobozením od cla a režimy s hospodářským účinkem. Základní prvky režimu jsou ponechány i v modernizovaném celním kodexu. Režim konečného použití původní celní kodex neupravuje.

Dočasné použití

Režim dočasného použití umožňuje, aby zboží, jež není zbožím EU a má být zpětně exportováno, bylo na celním území Evropské unie užíváno s celkovým nebo částečným osvobozením od cla. Také se na toto zboží nemůžou vztahovat jiné poplatky stanovené dalšími platnými právními předpisy a obchodněpolitická opatření, která nezakazují vstup zboží na celní území EU nebo jeho výstup z celního území EU. Režim dočasného použití může být použit za splnění podmínek uvedených v čl. 162 odst. 2 modernizovaného celního kodexu.

Doba, po kterou zboží setrvává v celním režimu dočasného použití, je v modernizovaném kodexu stanoveno v délce 24 měsíců stejně jako v původním celním kodexu. Tuto lhůtu nesmí přesáhnout ani v případě, že by byl režim vyřízen tím, že by zboží bylo propuštěno do dalšího zvláštního režimu a poté navraceno zpět do režimu dočasného použití. Pokud držitel není schopen daný režim dodržet ve stanovených lhůtách, může na řádně odůvodněnou žádost požádat celní orgány o prodloužení lhůty.⁴⁹

---

⁴⁹ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

Konečné použití

Zcela nový celní režim modernizovaného celního kodexu byl v původním celním kodexu znám pod pojmem propuštění do volného oběhu.⁵⁰ Režim konečného použití umožňuje, aby zboží z důvodů svého zvláštního použití bylo vpuštěno do volného oběhu se sníženou sazbou cla nebo s osvobozením od cla. Zboží v tomto režimu je pod neustálým dohledem.⁵¹

5.3.5 Zušlechtění

Zušlechtění obsahuje dva celní režimy – aktivní zušlechtovací styk a pasivní zušlechtovací styk. Tyto dva režimy jsou oproti předchozím zvláštním režimům řadu let známé a používané. Zušlechtění je v modernizovaném celním kodexu upraveno v hlavě VII kapitole 5.

Aktivní zušlechtovací styk

Režim aktivního zušlechtovacího styku umožňuje, aby na území EU bylo importováno zboží, které není zbožím EU a podléhá zde jedné nebo několika zušlechtovacím operacím. Zboží nepodléhá dovoznímu clu, jiným poplatkům stanovenými platnými celními předpisy a obchodněpolitickým opatřením, pokud ovšem tato opatření nezakazují vstup zboží na celní území Evropské unie nebo výstup z něj. Zušlechtovacími operacemi se rozumí opracování zboží včetně jeho montáže, sestavení nebo přizpůsobení jinému zboží, zpracování zboží, zničení zboží, oprava zboží, použití zboží, které zušlechtěné produkty neobsahují, avšak toto zboží usnadňuje a umožňuje výrobu těchto produktů, a to i když je při výrobě zcela nebo z části spotřebováno. Oproti původnímu celnímu kodexu k zušlechtovacím operacím přibýlo zničení zboží. Lhůtu pro vyřízení režimu stanoví celní orgány. Musí být v souladu s čl. 138 vyřízení režimu modernizovaného celního kodexu.

Původní celní kodex upravuje pro tento režim dvě možnosti - aktivní zušlechtovací styk v podmíněném systému a aktivní zušlechtovací styk v systému navrácení. Z výkladu modernizovaného celního kodexu je jasné, že byl zachován podmíněný systém aktivního zušlechtovacího styku. Právní úprava aktivního zušlechtovacího styku doznala v modernizovaném celním kodexu značných změn. Zatímco v původním celním kodexu je

---

⁵⁰ nařízení Rady (EHS) č. 2913/92

⁵¹ nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

tento režim upraven velmi rozsáhle, modernizovaný celní kodex ho upravuje jen ve třech článcích.

Pasivní zušlechťovací styk

Režim pasivního zušlechťovacího styku je podobný aktivnímu zušlechťovacímu styku. Je zde ovšem jeden zásadní rozdíl. A to ten, že zušlechťovací operace se uskutečňují mimo celní území Evropské unie. Zušlechťovací operace se provádějí na zboží EU, které se pak propouští do volného oběhu a na žádost držitele může být částečně nebo úplně osvobozeno od dovozního cla.

Právní úprava režimu pasivního zušlechťovacího styku je v modernizovaném celním kodexu podstatně zestříhaná oproti původnímu celnímu kodexu a obsahuje jen základní pravidla tohoto celního režimu. Základní ustanovení jako je bezúplatná úprava zboží, která se snaží odůvodnit požadavek na úplné osvobození od dovozního cla nebo systém prosté výměny, jež umožňuje, aby dovezený výrobek nahradil zušlechtěný produkt, zůstala podobná jako v původním celním kodexu.

5.4 Vývoz

Vývoz patří k poslednímu celnímu režimu, který obsahuje celní kodex. Celní režim vývoz se vztahuje na zboží, které je zbožím Evropské unie a má opustit celní území EU. Před odchodem zboží z Evropské unie má držitel zboží povinnost podat prohlášení celnímu úřadu. Toto prohlášení obsahuje údaje nezbytné pro sestavení výstupního souhrnného hlášení. Celnímu dohledu podléhá zboží odcházející z celního území Evropské unie. Celní úřady mohou vytyčit cestu, po které má zboží celní území EU opustit nebo určit časový interval, který je potřeba na opuštění zboží z celního území. Zboží se předkládá celnímu úřadu v místě, kde opouští celní území Evropské unie a podléhá zde výstupním formalitám, jako je výběr či osvobození od vývozního cla. Zboží předkládá osoba, která ho z tohoto území vyváží. Dále pak osoba, na jejíž účet nebo jménem, osoba vyvážející zboží jedná nebo osoba, která je zodpovědná za přepravu zboží před jeho vyvezením z celního území EU. Zboží je uvolněno, pokud opouští celní území EU v totožném stavu, v jakém se nacházelo v době přijetí prohlášení před odchodem zboží.

Změny se odehrály u zpětného vývozu. Oznámení o zpětném vývozu se vztahuje na zboží, které není zbožím EU a které má opustit území Evropské unie. Modernizovaný celní kodex od tohoto pojmu pomalu upouští, avšak jeho právní možnosti jsou zachovány.⁵² V původním celním kodexu zpětný vývoz není celním režimem. Řadil se zde mezi jiné typy celně schváleného určení.⁵³ Přestože zpětný vývoz není celním režimem, uvádím ho zde, abychom viděli rozdíl mezi ním a režimem vývozu.

---

⁵² nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008

⁵³ nařízení Rady (EHS) č. 2913/92

6 Závěr

Evropská unie je seskupení, které výrazně ovlivňuje světový obchod. Jejím hlavním cílem je posilování vlivu v mezinárodním obchodu. Myslím si, že i když vnitrounitní obchod funguje bez omezení, tak při extrakomunitárním obchodu není dosahováno potřebné efektivity. Tento extrakomunitární obchod je ovlivňován stále novými omezeními a regulacemi, které by měly vést k větší efektivnosti, ale ve skutečnosti neustále v malé míře zneprůstupňují trh okolním zemím. Také jsem dospěl k tomu, že i když je společná obchodní politika hlavní politikou EU mají na ni vliv i ostatní politiky EU.

Společný celní sazebník je hlavním a jediným prostředkem pro realizaci opatření, které se vztahují ke společným politikám Evropské unie. Sazební zařazení zboží a výklad celní nomenklatury představují důležitou roli v extrakomunitárním obchodě při prosazování sazebních i nesazebních opatření. Celní nomenklatura je značně rozsáhlá. Její složitost a rozsah činí z celního sazebníku právní předpis, s kterým se běžná veřejnost těžce seznamuje a odborným pracovníkům celních úřadů činí nemalé problémy.

V kapitole celního kodexu jsem porovnával původní celní kodex s modernizovaným celním kodexem. Modernizovaný celní kodex byl oproti původnímu celnímu kodexu výrazně zestříhan a zůstaly v něm jen ty nejpodstatnější předpisy, které tento kodex zjednodušují, zpřehledňují a zefektivňují. Další pozitivní změnou byl vznik centralizovaného řízení a využívání elektronické komunikace při jednání s celními úřady. Tato změna přinese zrychlení a zjednodušení celního řízení. Modernizovaný celní kodex je podle mého názoru moderním právním předpisem Evropské unie, který výrazně ovlivňuje obchodní postavení EU ve světě.

Logické změny zasáhly také oblast celních režimů. Systematická úprava celních režimů se stala jednou ze základních změn. Změny se dotkly celních režimů vnitřní a vnější tranzit, které byly v původním celním kodexu na zcela jiných místech, ale v modernizovaném celním kodexu jsou racionálně řazeny za sebou. Ustanoveny byly nové celní režimy dočasné uskladnění, konečné použití a svobodná pásma. Naopak byly zrušeny režimy přepracování pod celním dohledem a aktivní zušlechťovací styk v systému navracení. Právní úprava celních režimů v modernizovaném celním kodexu se oproti úpravě v původním celním kodexu stala přehlednější, racionálnější a efektivnější při uplatňování v praxi.

Zpracování tématu bylo velice zajímavé a poučné. Ověřil a prohloubil jsem si znalosti získané během studia a dozvěděl jsem se spoustu nových informací.

Seznam použité literatury

Monografie:

- [1] CIHELKOVÁ, Eva , et al. *Světová ekonomika : nové jevy a perspektivy*. Praha : C.H.BECK, 2001. 145 s. ISBN 80-7179-311-6.
- [2] CIHELKOVÁ, Eva. *Vnější ekonomické vztahy EU*. Praha : C.H.Beck, 2003. 67 - 68 s. ISBN 80-7179-804-5.
- [3] CIHELKOVÁ, Eva; JAKŠ, Jaroslav. *Evropská integrace - Evropská unie*. Praha : Oeconomica, 2004. 82 s. ISBN 80-245-0854-0.
- [4] FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společná obchodní politika EU*. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 130 s. ISBN 80-248-1076-x.
- [5] FOJTÍKOVÁ, Lenka; LEBIEDZIK, Marian. *Společné politiky Evropské unie : Historie a současnost se zaměřením na Českou republiku*. Praha : C.H.Beck, 2008. 100 s. ISBN 978-80-7179-939-9.
- [6] JANATKA, František, et al. *Obchod v rámci Evropské unie a obchodní operace mimo členské země EU*. Praha : ASPI Publishing, 2004. 219 - 220 s. ISBN 80-7357-006-8.
- [7] POLÁŠEK, Pavel. *INTRASTAT*. Praha : Polygon, 2005. 27 s. ISBN 80-7273-126-2.
- [8] ROZEHNALOVÁ, Naděžda; TÝČ, Vladimír. *Vnější obchodní vztahy Evropské unie*. Brno : Masarykova univerzita, 2006. 65 s. ISBN 80-210-4073-4.
- [9] SVOBODA, Pavel. *Liberalizace obchodu zbožím v právu Evropské unie*. Praha : C.H.Beck, 2003. 104 s. ISBN 80-7179-815-0.
- [10] TÝČ, Vladimír. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha : Linde Praha, a.s., 2006. 222s. ISBN 80-7201-631-8.

Právní předpisy:

- [11] Akty o přistoupení Bulharské republiky a Rumunska k Evropské unii vydané v Úředním věstníku dne 21. června 2005.
- [12] Akty o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii vydané v úředním věstníku dne 23. září 2003.
- [13] Dohody o vytvoření Evropského hospodářského prostoru
- [14] nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008
- [15] nařízení Rady (EHS) č. 2913/92
- [16] nařízení Rady (EHS) č. 3925/91 o vyloučení kontroly a formalit u příručích a zapsaných zavazadel osob uskutečňujících lety a námořní cesty uvnitř Společenství

- [17] nařízení Rady (ES) č. 1207/2001 o postupech usnadňujících vydávání nebo vystavování dokladů o původu ve Společenství a vydávání některých oprávnění schváleného vývozce podle předpisů upravujících preferenční obchod mezi Evropským společenstvím a některými zeměmi.
- [18] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 70/2008/ES ze dne 15. ledna 2008, o bezpapírovém prostřední pro celnictví a obchod

Elektronické zdroje:

- [19] *World Trade Organization* [online]. Disputes. Dostupné z WWW: <http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_status_e.htm>.
- [20] : *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Světová obchodní organizace. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument43172.html>>.
- [21] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 14.5.2010 [cit. 2011-03-23]. Světová obchodní organizace. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument43172.html>>.
- [22] *Europa.eu* [online]. 1996 [cit. 2011-03-01]. Počátky spolupráce. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/abc/history/1945-1959/index_cs.htm>.
- [23] *Euroskop.cz* [online]. 30.3.2010 [cit. 2011-03-04]. Dokumenty EU. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/54/16335-smlouva_o_eu.pdf>.
- [24] *Europa.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-03-04]. Evropa bez hranic. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/abc/history/1990-1999/index_cs.htm>.
- [25] *Evropa2045* [online]. 1999 [cit. 2011-03-09]. Celní unie. Dostupné z WWW: <<http://evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=2&tema=64>>
- [26] *Cs.wikipedia.org* [online]. 22.2.2011 [cit. 2011-03-09]. Clo. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Clo>>.
- [27] *Celní správa České republiky* [online]. 2009 [cit. 2011-03-23]. Problematika TARICu. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz/cz/clo/problematika-taricu/Stranky/default.aspx>>.
- [28] *World Trade Organization* [online]. 2008 [cit. 2011-03-23]. What is the WTO?. Dostupné z WWW: <http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/whatis_e.htm>.
- [29] *World Trade Organization* [online]. 2008 [cit. 2011-03-23]. What we stand for. Dostupné z WWW: <http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/what_stand_for_e.htm>.
- [30] *Europa.eu* [online]. [cit. 2011-03-25]. EUR-Lex. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31987R2658:CS:HTML>>.
- [31] *Celní správa České republiky* [online]. 2000 [cit. 2011-03-27]. Společný celní sazebník. Dostupné z WWW: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo/sazebni-zarazeni-zbozi/spolecny-celni-sazebnik-es/Spolen%20celn%20sazebnk%20ES%20platn%20pro%20rok%202010/31987R2658CS.pdf.pdf>

- [32] *Europa.eu* [online]. 2004 [cit. 2011-03-27]. EUR-Lex. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2004:258:0018:0018:CS:PDF>>.
- [33] *Celní správa České republiky* [online]. 2000 [cit. 2011-03-29]. Společný celní sazebník. Dostupné z WWW: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo/sazebni-zarazeni-zbozi/spolecny-celni-sazebnik-es/Spolen%20celn%20sazebnk%20ES%20platn%20pro%20rok%202010/31987R2658CS.pdf.pdf>
- [34] *Cs.wikipedia.org* [online]. 2011 [cit. 2011-04-04]. Evropská unie. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_unie>.

Seznam zkratek

ACP - Afrika, Karibik a Pacifik

DG AGRI - Generální ředitelství pro zemědělství

DG TAXAUD - Generální ředitelství pro daně a celní unii

DS - Dispute Settlement

DSB - Dispute Settlement Body

EHS – Evropské hospodářské společenství

EPAs - Economic Partnership Agreements

ESUO – Evropské společenství uhlí a oceli

ESVO – Evropské sdružení volného obchodu

EU – Evropská unie

EURATOM – Evropské společenství atomové energie

GATS - General Agreement on Trade in Services

GATT - General Agreements on Tariffs and Trade

GSP - Všeobecný systém preferencí

TRIPS - Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights

UNCTAD – Konference OSN o obchodu a rozvoji

WTO – World Trade Organization

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- Jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2011

.....
Petr Kubný

Adresa trvalého pobytu studenta:

Příkopy 12, Koberice, 747 27

Seznam příloh

Příloha číslo 1: Obchodní spory vedené WTO

Příloha číslo 2: Atomium konkurenceschopnosti

Příloha číslo 3: celní území Evropské unie

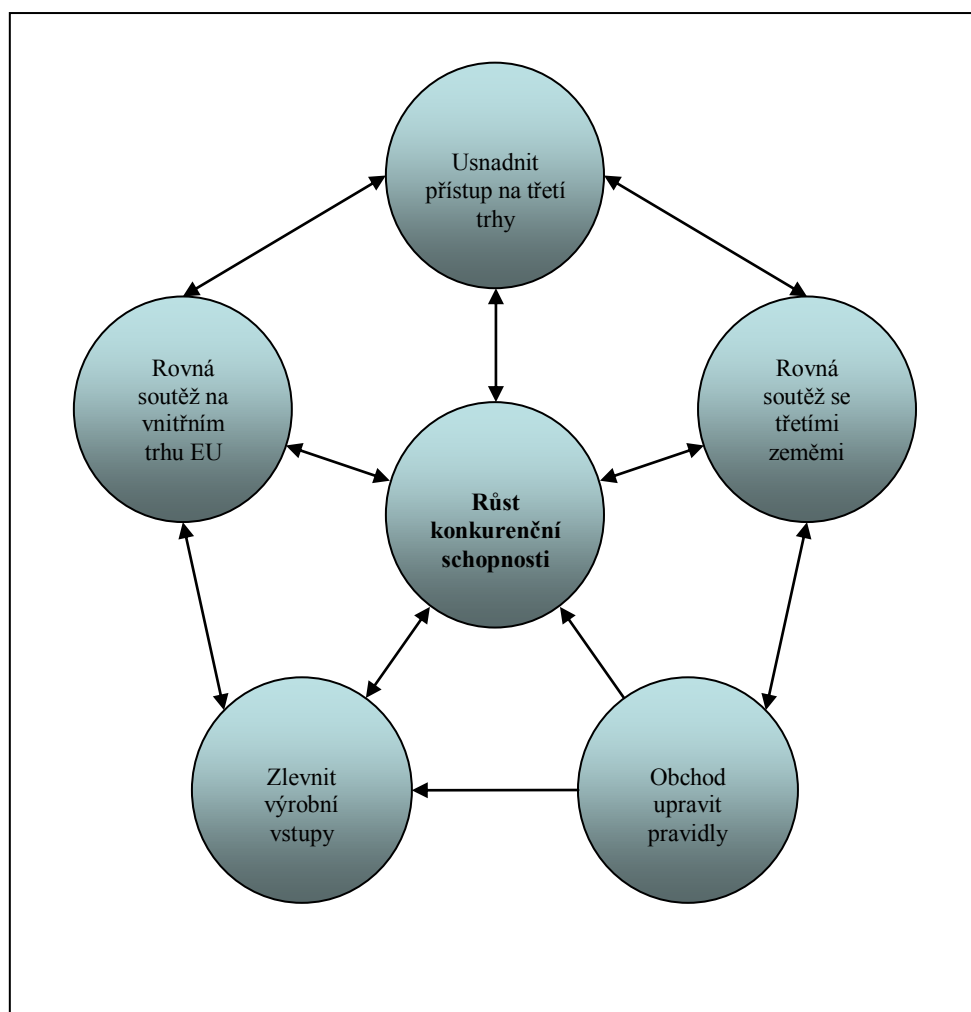
Příloha číslo 1:

DS423	Ukraine — Taxes on Distilled spirits (Complainant: Moldova)	3 March 2011
DS422	United States of America — Anti-Dumping Measures on Certain Frozen Warmwater Shrimp from China (Complainant: China)	28 February 2011
DS421	Moldova — Measures Affecting the Importation and Internal Sale of Goods (Environmental Charge) (Complainant: Ukraine)	17 February 2011
DS420	United States of America — Anti-dumping measures on corrosion-resistant carbon steel flat products from Korea (Complainant: Korea, Republic of)	31 January 2011
DS419	China — Measures concerning wind power equipment (Complainant: United States of America)	22 December 2010
DS418	Dominican Republic — Safeguard Measures on Imports of Polypropylene Bags and Tubular Fabric (Complainant: El Salvador)	19 October 2010
DS417	Dominican Republic — Safeguard Measures on Imports of Polypropylene Bags and Tubular Fabric (Complainant: Honduras)	18 October 2010
DS416	Dominican Republic — Safeguard Measures on Imports of Polypropylene Bags and Tubular Fabric (Complainant: Guatemala)	15 October 2010
DS415	Dominican Republic — Safeguard Measures on Imports of Polypropylene Bags and Tubular Fabric (Complainant: Costa Rica)	15 October 2010
DS414	China — Countervailing and Anti-Dumping Duties on Grain Oriented Flat-rolled Electrical Steel from the United States (Complainant: United States of America)	15 September 2010
DS413	China — Certain Measures Affecting Electronic Payment Services (Complainant: United States of America)	15 September 2010
DS412	Canada — Certain Measures Affecting the Renewable Energy Generation Sector (Complainant: Japan)	13 September 2010
DS411	Armenia — Measures Affecting the Importation and Internal Sale of Cigarettes and Alcoholic Beverages (Complainant: Ukraine)	20 July 2010
DS410	Argentina — Anti-Dumping Duties on Fasteners and Chains from Peru (Complainant: Peru)	19 May 2010
DS409	European Union and a Member State — Seizure of Generic Drugs in Transit (Complainant: Brazil)	12 May 2010
DS408	European Union and a Member State — Seizure of Generic Drugs in Transit (Complainant: India)	11 May 2010

Zdroj: *World Trade Organization* [online]. Disputes. Dostupné z WWW: http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_status_e.htm.

Příloha číslo 2:

Zdroj: *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Světová obchodní organizace. Dostupné z WWW: <http://www.mpo.cz/dokument43172.html>.

Příloha číslo 3:

1. Celní území Unie zahrnuje:

- *Území Belgického království,*
- *Území Dánského království, s výjimkou Faerských ostrovů a Grónska,*
- *Území Spolkové republiky Německo, s výjimkou ostrova Helgoland a území Büsingen (smlouva ze dne 23. listopadu 1964 mezi Spolkovou republikou Německo a Švýcarskou konfederací),*
- *Území Španělského království, s výjimkou Ceuty a Melilly,*
- *Území Řecké republiky,*
- *Území Francouzské republiky, s výjimkou Nové Kaledonie, Saint-Pierre a Miquelonu a Mayotte, ostrovů Wallis a Futuna, Francouzské Polynésie a Francouzských jižních a antarktických území,*
- *Území Irska,*
- *Území Italské republiky, s výjimkou obcí Livigno a Campione d'Italia a vnitrozemských vod jezera Lugano mezi břehem a politickou hranicí oblasti od Ponte Tresa a Porto Ceresio,*
- *Území Lucemburského velkovévodství,*
- *Území Nizozemského království v Evropě,*
- *Území Portugalské republiky,*
- *Území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a Normanských ostrovů a ostrova Man,*
- *Území České republiky*
- *Území Estonské republiky*
- *Území Kyperské republiky*
- *Území Lotyšské republiky*
- *Území Litevské republiky*
- *Území Maďarské republiky*
- *Území republiky Malta*
- *Území Polské republiky*
- *Území Republiky Slovinsko*
- *Území Slovenské republiky*
- *Území Bulharské republiky*

- *Území Rumunska*

2. *Následující území, nacházející se mimo území členských států a to včetně teritoriálních vod, vnitřních vod a vzdušného prostoru členských států se považují s ohledem na smlouvy a dohody, které se na ně vztahují, za součást celního území Unie:*

A. Francie

Území Monackého knížectví, jak je vymezuje celní smlouva podepsána v Paříži dne 18. května 1963(Úřední věstník Francouzské republiky ze dne 29. září 1963, s.8679)

B. Kypr

Území výsostných oblastí Spojeného království Akrotiri a Dhekelia, jak je vymezeno ve Smlouvě o založení Kyperské republiky, podepsané v Nikósii dne 16. srpna 1960 (United Kingdom Treaty Series No 4 (1961) Cmnd. 1952).“

Zdroj: *Europa.eu* [online]. 2007 [cit. 2011-03-25]. EUR-Lex. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:CS:PDF>>.